

Agendapunt :  
Voorstelnummer :  
Raadsvergadering : 6 november 2014  
Naam opsteller : Lydia Schaevers  
Informatie op te vragen bij : L. Schaevers  
Portefeuillehouder(s) : Hetty Hafkamp  
Zaaknummer : BB14.00322  
Registratienummer : RAAD140146

Onderwerp: Uitname Bestemmingsreserve Niet Gesprongen Explosieven

**Aan de raad,**

|                    |                                                                                                                    |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beslispunt:</b> | - Een uitname doen uit de bestemmingsreserve van € 102.816 en de bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen. |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **1. Waar gaat dit voorstel over?**

Dit voorstel gaat over het doen van een uitname uit de bestemmingsreserve Niet Gesprongen Explosieven (NGE) voor de projecten voormalig vliegveld Bergen en waterberging Saenegheest.

#### **Historische achtergrond.**

In 2011 is besloten op het voormalig vliegveld Bergen een explosievenonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van natuurontwikkeling, waterberging en recreatie waarvoor ontgravings-, inrichtings- en sloopwerkzaamheden zijn gepland. Om de herinrichtingswerkzaamheden veilig te kunnen uitvoeren, moet het gebied vrij zijn van NGE. De opsporingswerkzaamheden zouden in 2011 plaatsvinden. Maar door meerdere oorzaken zoals: moeizame onderhandelingen eigenaar grond; vertrek projectleider; bezuinigingen en hierdoor herijking van projecten bij Provincie, is het project behoorlijk vertraagd.

In aanvang van het project zijn de kosten die gemoeid waren met het opsporen en ruimen van NGE begroot op € 710.000,-. Uitgangspunt was het hele terrein te onderzoeken. Dit is niet noodzakelijk voor de toekomstige bestemming van het terrein. Het projectplan is inmiddels bijgesteld. Nu worden alleen opsporings- en ruimingswerkzaamheden uitgevoerd waar graafwerkzaamheden plaats vinden. De totale kosten worden hierdoor aanzienlijk lager.

In 2012 is project waterberging Saenegheest door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) gestart. Ook voor dit project wordt waar gegraven wordt een onderzoek naar NGE uitgevoerd. Dit project is ook opgenomen in de bestemmingsreserve. In 2013 is er een uitname uit de bestemmingsreserve gedaan van €200.000 ten behoeve van beide projecten.

Het is lang onduidelijk geweest of en welke NGE-werkzaamheden en in beide projecten resteerden. Inmiddels is door de provincie als het HHNK duidelijk gemaakt wat er in 2014 wordt gedaan.

Het is nooit zeker of er explosieven worden aangetroffen en als er wat ligt welk kaliber dan wel gevaar dit voor de omgeving oplevert. Op basis van de risico's en onzekerheden heeft de uitvoerder een schatting gemaakt van de kosten aan NGE onderzoek. Dit bedrag wordt nu aan uw raad voorgelegd om uit de bestemmingsreserve te nemen.

De werkzaamheden op gebied van niet gesprongen explosieven vallen uiteen in 3 fasen:

- A. Historisch vooronderzoek voor het gebied waar de grond wordt geroerd (foto's, observaties van ooggetuigen uit de oorlog).
  - B. Als uit het vooronderzoek blijkt dat er mogelijke objecten kunnen liggen op de plekken waar gegraven gaat worden, wordt er detectieonderzoek uitgevoerd (grondradar).
  - C. Als er uit detectieonderzoek blijkt dat er verstoringen aanwezig zijn die kunnen duiden op NGE, dan wordt deze metaalhoudende objecten geruimd (opgegraven uit de grond).
- Blijken de objecten daadwerkelijk explosieven te zijn dan zorgt de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) van Defensie dat deze onschadelijk worden gemaakt.

#### **Kader.**

Het oorspronkelijke budget voor de opsporing en ruiming van NGE op het voormalig vliegveld Bergen was € 710.000,- in 2011 (raadsbesluit 27-1-2011). Hiervan was 70% (€ 497.000,-) een suppletie op de algemene uitkering en 30% (€ 213.000,-) zou de provincie via de gemeente aan uitvoerende partijen vergoeden. Om diverse - buiten de gemeente gelegen - redenen is het project vertraagd. In de najaarsnota 2011 is € 600.000,- doorgeschoven naar 2012. De resterende € 110.000,- die was begroot in 2011 is niet besteed en vrijgevalen via jaarrekeningresultaat ten gunste van de algemene reserve.

In 2012 heeft alleen een extra vooronderzoek plaatsgevonden, waardoor de kosten in dit jaar slechts € 8.300,- bedragen. Verder is inmiddels is duidelijk dat de bijdrage van de provincie (€ 213.000,-) niet via de gemeente wordt ontvangen, maar zonder tussenkomst van de gemeente rechtstreeks aan uitvoerende partijen wordt betaald. Dit betekent dat van het oorspronkelijk budget van € 710.000,- nog € 488.700,- resteert. In 2013 is de suppletie middels een bestemmingsreserve gekoppeld aan het NGE onderzoek in de projecten Voormalig Vliegveld Bergen en Waterberging Saenegheest. In 2013 is de uitname €200.000 geweest. De daadwerkelijke kosten vielen lager uit dan deze uitname, te weten 103.731. Het restant van de uitname is teruggevloeid naar de bestemmingsreserve.

Omdat de provincie en HHNK de werkzaamheden voor 2014 niet inzichtelijk hebben gemaakt is niet eerder dan nu om een uitname verzocht.

Voor 2014 zien de uitgaven er als volgt uit:

|                                                                               |                           |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| Stand bestemmingsreserve 1-1-2014                                             | 384.969                   |
| Geschatte uitgaven werkzaamheden 2014<br>tbv project Vliegveld Bergen         | 13.558 (70% van €19.369)  |
| Geschatte uitgaven werkzaamheden 2014<br>tbv project Waterberging Saenegheest | 89.258 (70% van €127.512) |
| Totale (geraamde) kosten 2014                                                 | 102.816                   |
| Restant bestemmingsreserve 2014                                               | 282.153                   |

## **2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?**

Met het instellen van een bestemmingsreserve NGE blijven de ontvangen suppletiegelden ter beschikking voor het opsporen en ruimen van NGE voor de projecten vliegveld Bergen en waterberging Saenegheest. Na voltooiing van deze twee specifieke projecten wordt de bestemmingsreserve opgeheven en valt het eventuele resterende saldo vrij ten gunste van de algemene reserve.

Inmiddels worden beide projecten aangestuurd door het HHNK. De verwachting is dat in 2015 nog enkele werkzaamheden moeten plaatsvinden. Ook hier heeft vooronderzoek uitgewezen dat er sprake kan zijn van NGE in de grond. Om de openbare veiligheid tijdens de werkzaamheden te waarborgen zullen ook hier verdere opsporingswerkzaamheden moeten plaatsvinden.

Zolang de bommenregeling in de vorm van een suppletie-regeling in stand blijft, kan de gemeente een verzoek voor een bijdrage indienen. Hiervoor dient een raadsbesluit voor 1 maart van enig jaar overlegd te worden. Dit geldt uiteraard voor nieuwe grote projecten.

## **3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?**

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid: De nota reserves en voorzieningen gemeente Bergen luidt als volgt: "Onttrekkingen en toevoegingen aan reserves moeten door uw Raad worden goedgekeurd en worden dus altijd via een raadsvoorstel en raadsbesluit aan uw raad voorgelegd. Tenzij bij de instelling van de reserves wordt vastgesteld dat voor de betreffende reserve het college wordt gemandateerd voor onttrekkingen cq toevoegingen." Vooralsnog is het college gemandateerd voor tweetal reserves namelijk Toerismefonds (Innovatiefonds) en reserve wijkgericht werken.
- ☐ opiniërend:
- ☐ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☐ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

## **4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?**

In deze projecten participeren Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, de provincie en gemeente Bergen. Dit voorstel beperkt zich tot het opsporen en ruimen van explosieven. Het gemeentebestuur is binnen zijn verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid verantwoordelijk voor het opsporen en onschadelijk maken van explosieven. Vanwege een bestemmingswijziging van het gebied is dit aan de orde.

### **Regionale samenwerking**

- ☐ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- ☐ is onderwerp van onderzoek met gemeenten:
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☒ komt hier niet voor in aanmerking omdat: beide projecten zijn een lokale aangelegenheid. Het bevoegd gezag ligt bij de provincie c.q. gemeente.

**Burgerparticipatie:** nee, zonder overleg met adviseurs burgerparticipatie

**Externe communicatie:** nee, zonder overleg met communicatieadviseurs

**Extern overleg gevoerd met:** dhr Zijp (HHNK) en dhr J. Steenis (Provincie NH)

**5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?**

De benodigde middelen in de exploitatiebegroting opnemen en bij vertragingen de cijfers bijstellen. Omdat de gemeente weinig tot geen invloed heeft op de voortgang van het project, heeft deze mogelijkheid niet de voorkeur.

**6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?**

De opsporings- en benaderingswerkzaamheden vinden plaats in de periode september-december 2014. Bij detectie wordt de ondergrond niet geroerd en is er dus geen sprake van een verhoogd risico. Indien er benaderingwerkzaamheden plaats dienen te vinden, moet het bevoegd gezag (de burgemeester) haar goedkeuring verlenen. Dit is reeds gedaan bij goedkeuring van het projectplan. Deze werkzaamheden – indien noodzakelijk - staan in het najaar van 2014 gepland.

**7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?**

De gemeente heeft in 2011 € 497.000,- ontvangen als suppletie-uitkering (bijlage 1). Van dit bedrag is in 2012 € 8.300,- uitgegeven. In 2013 is een uitname van € 200.000 gedaan uit de bestemmingsreserve Niet Gesprongen Explosieven. Echter de daadwerkelijke uitgaven waren aanzienlijk lager, namelijk €103.731. Dit komt door veranderingen in de werkzaamheden.

De stand van de bestemmingsreserve per 1 januari 2014 is €384.969

Nu wordt voor de werkzaamheden in 2014 een uitname verzocht van € 102.816

Een begrotingswijziging is bijgevoegd (bijlage 2).

*Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dat?*

Nee, het geld is ter beschikking gesteld als een suppletie-uitkering van het ministerie van BZK.

**Risico's**

Naast de risico's van het ruimen zijn er geen risico's voor de gemeente Bergen. De financiën worden geheel gedekt door de rijksbijdrage en/of de Provincie.

- ☐ open-einde regelingen:
- ☐ garantieverplichtingen:
- ☐ risico's gemeentelijke eigendommen:
- ☐ overige risico's:
- ☐ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris): nvt

**8. Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?**

Met dit besluit blijven de financiën van de suppletie-uitkering ter beschikking staan voor het opsporen en ruimen van NGE.

**Bijlagen:**

1. Suppletie-uitkering meicirculaire Gemeentefonds 2011
2. Begrotingswijziging.

Bergen, 23 september 2014

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman  
secretaris

drs. H. Hafkamp  
burgemeester